

مرکز پژوهش‌های اسلامی دانش‌آزمایان تهران

دبیرستان اسلامی (۸)

مدیریت آموزش و پژوهش منطقه ۳ تهران

بنام خدا

نام و نام خانوادگی: آموزگار یکم /

تاریخ:

دبیر: آقای شیوا

زمان پاسخ‌نگاری: ۹۰ دقیقه

آزمون: ادبیات فارسی

آ. معنای شعر و نثر (۶/۵ نمره)

بیت‌ها و عبارت‌های پایین را به فارسی روان امروزین معنا کنید.

- ۱- می‌گفت گرفته حلقه در بر
کامروز منم چو حلقه بر در
- ۲- بیستون بر سر راه است، مباد از شیرین
خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید
- ۳- تا چون بر رقععی من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اهلیت چیست.
- ۴- تاریخ مشیت باری تعالی است.
- ۵- در چنان بیغوله‌ای آشنایی غنیمتی بود.
- ۶- در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.
- ۷- از جلوه‌ی سبز و سرخ طرح چمنی ریزم
گشته است ختن صحرا از بوی دلاویزم

ب. معنای واژه‌ها (۲/۵ نمره)

معنای واژه‌هایی را که زیرشان خط کشیده‌ایم بنویسید.

- ۱- ز اسپان فرو ریخت برگستوان
زره پاره شد بر میان گوان
- ۲- هر دو گون آهو گیا خوردند و آب
زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب
- ۳- خدایا، تو شبرو به آتش مسوز
که ره می‌زند سیستانی به روز
- ۴- چون صبا گفته‌ی حافظ بشنید از بلبل
عنبرافشان به تماشای ریاحین آمد
- ۵- چو رخت خویش برستم از این خاک
همه گفتند با ما آشنا بود
- ۶- طرف چمن و طواف بستان
بی لاله‌عذار خوش نباشد
- ۷- صاد مردد مانده بود؛ صورت از او چیزی می‌طلیید.

پ. دانش‌های ادبی، درک مطلب، خودآزمایی (۹ نمره)

۱- بر پایه‌ی هر تعریف یا معنا، واژه‌های بسازید و رویاروی آن بنویسید. (شمار خط‌های تیره روبه‌روی هر تعریف، بیانگر شمار حرف‌های واژه‌ی خواسته شده است.)

۱-۱- تعظیم و سر فرود آوردن در برابر کسی: ----

۱-۲- ابزار نخ‌ریسی: ---

۱-۳- عرب بادیه‌نشین: -----

۱-۴- گذار: -----

۱-۵- مأمور اجرای فرمان مجازات شاه، جلاد: -----

۲- نام پدیدآورنده‌ی هر یک از آثار ادبی زیرین را بنویسید.

با کاروان حله، سیاحت‌نامه‌ی ابراهیم بیک، اتاق آبی، چرند پرند

۳- در این لخت (مصراع) از شعر نیما، دو آرایه‌ی ادبی نشان دهید.

شباهنگام، در آن دم که بر جا دره‌ها چون مرده‌ماران خفتگان‌اند.

۴- ویژگی‌های زبانی و مضمونی ادبیات دوره‌ی بیداری را برشمارید.

۵- گل لاله در شعر فارسی نماد چه چیزهایی است؟ از چه نظر؟

۶- در بیت «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم
ماجرایی وجود دارد؟

۷- بیت مشهور فردوسی «چنین رسم سرای درشت
سفرنامه‌ی ناصر خسرو ارتباط معنایی دارد؟

ت. به یادسپاری شعر (۲ نمره)

۱- از غزل سعدی، بیتی را بنویسید که با مصدر آغاز شده باشد.

۲- از غزل حافظ، بیتی را به یاد آورید که واژه‌ی قافیه‌اش حرف شرط باشد.

همه‌ساله بخت تو پیروز باد!